

Aan Provinciale Staten

Datum : 7 december 2022
Documentnr. : 2022-112092
Dossiernummer : K3281
Behandeld door : T.W. Zondag
Telefoonnr. : (050) 3164767
Onderwerp : Stand van zaken verkenning project Ring West Verbindt en opwaardering N355 fase 1

Geachte dames en heren,

Aanleiding

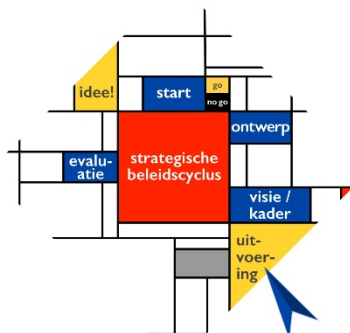
U ontvangt deze brief omdat wij u willen informeren over de stand van zaken van het project Aanpak Ring West, inmiddels voorzien van de nieuwe naam Ring West Verbindt (RWV), en van het project Opwaardering N355. Beide projecten hebben een sterke relatie met ontwikkelingen in de westflank van de stad Groningen, waaronder de grootschalige woningbouwopgave van ruim 11.000 woningen. In het Bestuurlijk Overleg MIRT (MIRT is het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport van het Rijk) van 10 november jl. hebben Rijk en regio hierover afspraken gemaakt, waarover wij u graag informeren evenals de betekenis ervan voor beide genoemde projecten.

Eerdere behandeling in PS

Op 30 september 2020 heeft u ingestemd met het starten van de verkenning voor de Aanpak Ring West, waarvan het uitwerken van drie tussentijdse maatregelen onderdeel is. Op 4 oktober 2018 heeft u ingestemd realisatiebesluit N355 project N355 Groningen - Zuidhorn.

Rol en bevoegdheden PS in deze fase

In de voordracht van september 2020 hebben wij aangekondigd u op de hoogte te houden van de voortgang van de verkenning van de Ring West.

Extern betrokkenen

Het project Verkenning Ring West Verbindt wordt samen met de gemeente Groningen gedaan. Daarnaast is er uitgebreid gesproken met belanghebbenden, zoals de werkgroep verkeer Reitdiep en de klankbordgroep Ring West waarin de stadswijken rondom Ring West allemaal vertegenwoordigd zijn. Bij de N355 zijn de gemeenten Groningen en Westerkwartier nauw betrokken.

Vervolg

Sinds september 2020 werken wij samen met de gemeente Groningen aan de verkenning van het project Ring West Verbindt. Het betreft een verkenning met een hoge ambitie en een brede projectscope, te weten een deels tot geheel verdiepte ligging op bestaand tracé met verbetering van het aanliggende en kruisende fietsnetwerk, een hoogwaardige ruimtelijke inpassing en duurzame uitwerking op met name het gebied van energiebesparing, energietransitie en klimaatadaptatie. Gezien het hoge ambitieniveau is een nadrukkelijke opgave van het project om externe financiering te vinden. Daarnaast werken wij sinds enige tijd in regioverband samen aan de Verstedelijkingsstrategie Groningen-Assen.

Gezamenlijk met de gemeente Groningen hebben we in het kader van de verstedelijkingsstrategie lobby gevoerd om het Rijk bij verschillende projecten in de westflank aan 'boord' te krijgen. Ring West Verbindt is hier prominent onderdeel van. Recentelijk is in het BO MIRT door de minister het besluit genomen om -onder meer- € 82 miljoen inclusief BTW voor maatregelen gericht op de ontsluiting van de Westflank (waaronder de Ring West) die voortkomen uit een door rijk en regio gezamenlijk uit te voeren MIRT-onderzoek Westflank. Wij zijn samen met de gemeente Groningen blij met dit succes. Wij willen benadrukken dat het succes mede te danken is aan de goede inhoudelijke onderbouwing van de projecten, een stevige gezamenlijke lobby om dit onder de aandacht te brengen en de goede onderlinge samenwerking hierbij (zie de bijlage voor de propositie "Ring West Verbindt - sleutel voor immense woningbouwopgave"). Door het beschikbaar stellen van geld voor de maatregelen die voortkomen uit het gezamenlijk MIRT-onderzoek voor de Westflank Groningen, erkent het Rijk Ring West als een project van Rijksbelang en komt de realisatie hiervan een flink stuk dichterbij. Helaas hebben we hiervoor niet de volledige gevraagde bedragen gekregen. Gemeente en provincie zien de genoemde bijdragen daarom als een belangrijke eerste stap. We zullen ons de komende jaren daarom blijven inzetten om de benodigde middelen die nu niet zijn toegekend alsnog beschikbaar te krijgen.

MIRT onderzoek Westflank

In het kader van het programma Grootschalige Woningbouw van het Rijk is in het Bestuurlijk Overleg MIRT van 10 november jl. besloten om een gezamenlijk (Rijk en Regio) MIRT-onderzoek te starten naar de westflank Groningen. Samen met de hiervoor gereserveerde €82 miljoen erkent het Rijk hiermee de ruimtelijke- en bereikbaarheidsopgave in de westflank van de Stad. De grootschalige woningbouwontwikkeling, de betrokkenheid van het Rijk en het MIRT onderzoek leidt tot een bijgesteld proces van de verkenning Ring West Verbindt, de tussentijdse maatregelen ring West en de N355.

Het MIRT-onderzoek betreft een breed integraal gebiedsgericht onderzoek. Naast het functioneren van o.a. de Ring West richt het MIRT-onderzoek zich op de bereikbaarheid van locaties voor wonen, werken en (maatschappelijke) voorzieningen en de daaruit voortvloeiende ruimtelijk fysieke inrichtingskeuzen en duurzame systeemopgaven met betrekking tot mobiliteit en (stads)logistiek. De N355 bevindt zich in het scopegebied van het MIRT onderzoek en de uitkomst van het onderzoek kan impact hebben op de uit voeren maatregelen op de N355 welke momenteel in voorbereiding zijn. Van belang is goede afstemming en ijking met het MIRT proces. Hiervoor wordt een extra processtap ingelast (zie kopje 'nadere toelichting') Dit kan betekenen dat het project N355 enigszins vertraagt. Het MIRT onderzoek zal naar verwachting begin 2023 starten en circa 1 tot 1,5 jaar duren. In welke vorm de verkenning van Ring West nadien wordt voortgezet is mede afhankelijk van de uitkomst het MIRT onderzoek en de besluitvorming hierboven.

Vervolg Ring West Verbindt en Opwaardering N355

Als onderdeel van de grootschalige woningbouwontwikkelingen aan de Westflank is eerder dit jaar een quickscan uitgevoerd voor de toekomstige verkeerssituatie in het gebied. Hieruit komt onder meer naar voren dat het verkeer vastloopt op de westelijke ringweg Groningen en op de N355. Daarmee ondervindt ook het openbaar vervoer in de spits grote hinder van congestie op de N355. Hierbij is het noodzakelijk om op te merken dat er bij de start van beide projecten uitgegaan is van een veel lagere woningbouwopgave aan de westkant van Groningen dan nu geprognostiseerd. De verkeerseffecten zijn daarom ook veel groter dan bij aanvang van beide projecten.

Gezien het MIRT onderzoek en de uitkomsten van de verkeerskundige quick scan, hebben wij besloten om een herijking van het proces van beide projecten te doen. Concreet betekent dat wij:

- Integraal meewerken vanuit beide projecten aan het MIRT onderzoek
- Onderzoeken wat deze tussenstap en de uitkomsten van het verkeersonderzoek voor de projecten betekenen en bekijken welke onderdelen wel of niet door kunnen gaan

In de nadere toelichting gaan wij hier verder op in.

Nadere toelichting

Opwaarderen N355 fase 1

Om de veiligheid en doorstroming op de N355 te verbeteren wordt al langere tijd gewerkt aan de voorbereiding van fase 1 maatregelen N355 te weten, de aanleg van een nieuwe parallelstructuur en de aanpak van het kruispunt Slaperstil. In de huidige situatie treedt in de ochtend- en avondspits vertraging op, wat onder andere een probleem vormt voor de hoogwaardig-openbaarvervoer-as Groningen - Zuidhorn.

Met de inzichten uit de Quickscan - waarin de fase 1 maatregelen N355 reeds zijn opgenomen - en de woningbouwontwikkelingen aan de westkant van de Stad, zal op termijn de doorstromingsproblematiek voor het openbaar vervoer en autoverkeer toenemen. Het is daarmee de vraag of de eerder vastgestelde uitgangspunten nog actueel zijn en de doelstellingen van het project (verbeteren doorstroming van het openbaar vervoer, verkeer en veiligheid) op termijn wel realiseerbaar zijn. We lassen daarom een processtap in om de uitgangspunten en doelstellingen van het project te herijken, waarbij tevens wordt onderzocht of de maatregelen van fase 1 No-Regret kunnen worden uitgevoerd. We betrekken de problematiek op de N355 nauw bij het MIRT-onderzoek en de brede opgave aan de westkant van de stad Groningen. Onderdeel van de processtap is het opstellen van Integraal ruimtelijk kader Westflank wat als basis kan dienen voor het MIRT onderzoek.

Ring West Verbindt

Het MIRT onderzoek en de toegekende € 82 mln zijn een belangrijke tussenstap in het project en onderbouwen de noodzaak van het project Ring West Verbindt. Omdat deze tussenstap zo nadrukkelijk inhoudelijk en procesmatig samenhangt met het project Ring West Verbindt, wordt samen met het Rijk en de gemeente Groningen bekeken in hoeverre het projectteam RWV een dragende rol kan krijgen in het MIRT onderzoek. Zoals gezegd is het genoemde bedrag nog onvoldoende om de gehele ambitie van Ring West Verbindt te kunnen realiseren. Daarom zal separaat door de provincie en gemeente gewerkt worden aan het vinden van externe financiering, teneinde te komen tot de volledige realisatie van Ring West Verbindt.

Onderdeel van het project zijn een drietal tussentijdse maatregelen. Op basis van voorgaande is onderzocht wat dit betekent voor het vervolg hiervan:

1. Verbeteren van de ontsluiting Reitdiephaven

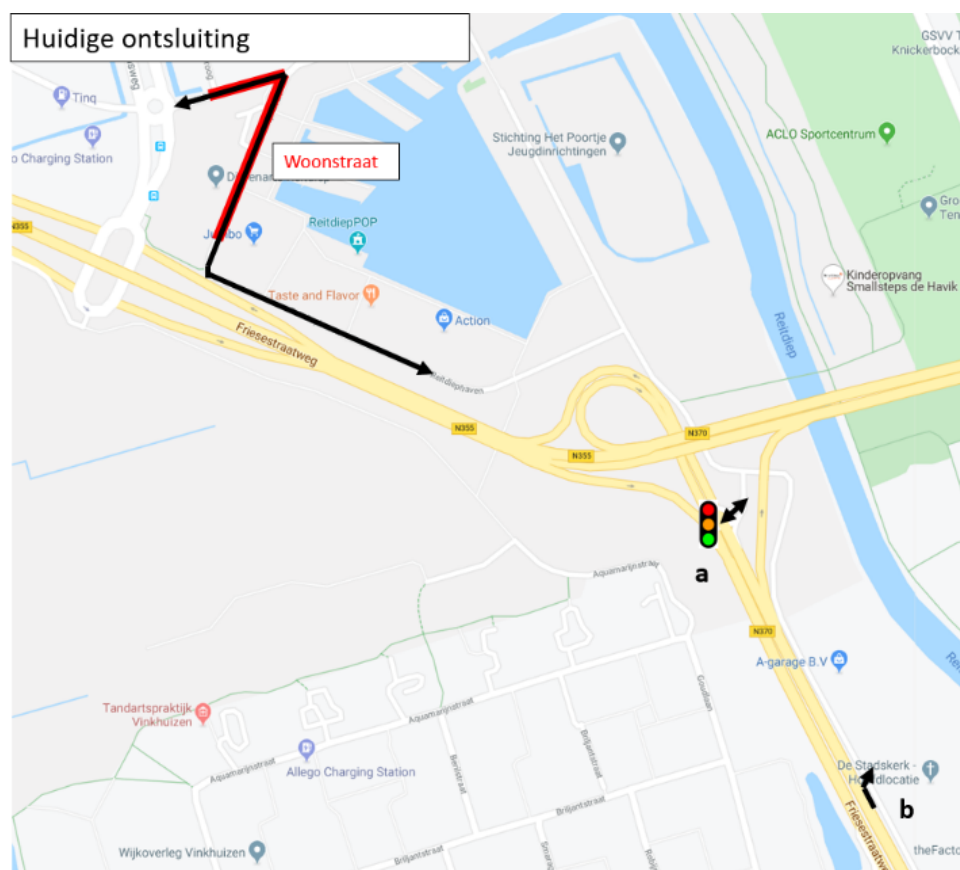
Op 27 juni 2018 heeft de gemeenteraad van Groningen het college van B&W verzocht om samen met omwonenden, de verkeerscommissie van de wijkvereniging en andere belanghebbenden te inventariseren welke mogelijkheden verkeersoplossingen er rond Reitdiephaven mogelijk zijn om de verkeerssituatie ter plaatse te verbeteren. Tezamen met de vastgestelde voordracht voor het starten van de verkenningsfase voor het project Ring West waar ook de ontsluiting Reitdiephaven als tussentijdse maatregel werd benoemd heeft dit geleid tot het uitwerken van een oplossing voor de problematiek rondom Reitdiephaven.

Eén van de bouwstenen van Ring West Verbindt is het verwijderen van de aansluiting van de Hoogeweg op de Westelijke Ringweg (zie a in figuur 1) en het opheffen van de uitvoeger naar de Stadskerk (zie b in figuur 1). Met het verdwijnen van de directe aansluiting van de Hoogeweg gaat naar verwachting de intensiteit in de woonstraat van circa 4.200 verkeersbewegingen per dag naar circa 6.900 verkeersbewegingen per dag. Volgens de normen zou in een dergelijke straat dagelijks tot 5.000 verkeersbewegingen acceptabel zijn.

Gezamenlijk met de gemeente Groningen en de hiervoor genoemde belanghebbenden is gewerkt aan een oplossing voor deze verkeerstoename en is een voorkeursmodel voor de ontsluiting van de wijk Reitdiephaven uitgewerkt. Dit voorkeursmodel betreft de aanleg van een 'vijfde poot' op de ovonde Reitdiephaven (zie figuur 2). Met het voorkeursmodel wordt de woonstraat Reitdiephaven ontlast en zal de leefbaarheid, veiligheid en ruimtelijke kwaliteit in het gebied verbeteren. In het ontwerp kan het verkeer direct vanuit het winkelgebied 'Reitdiephaven' de ovonde op rijden en hoeft het verkeer niet eerst door de woonwijk te rijden om op de N355/Ring West te komen.

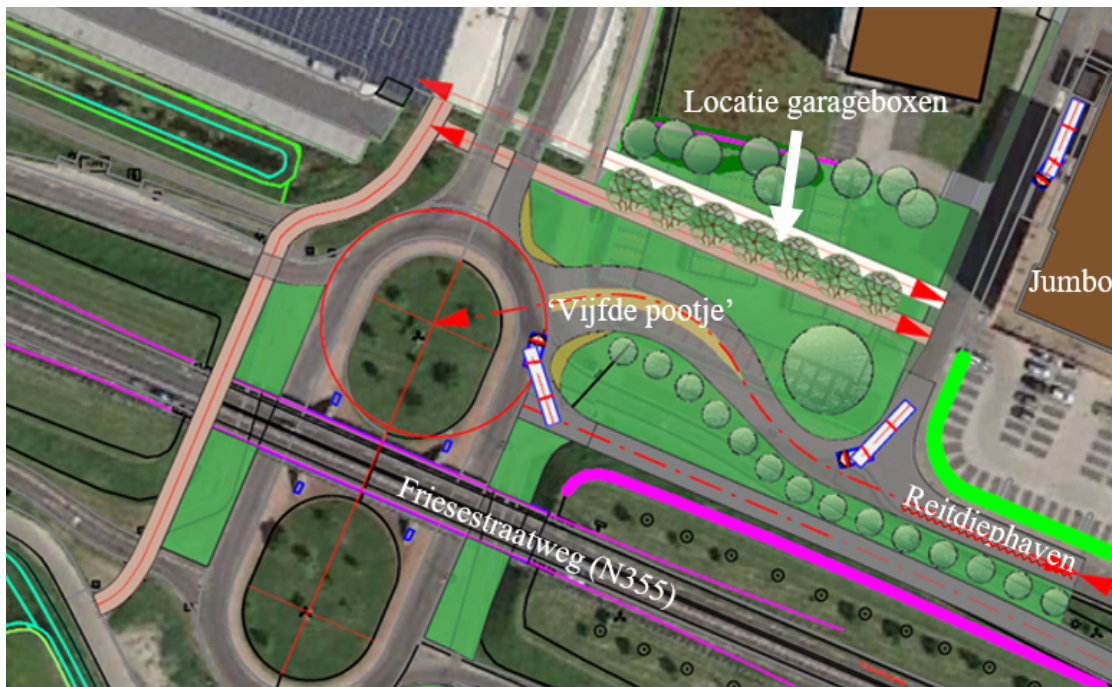
Realisatie van dit voorkeursmodel is alleen mogelijk door een behoorlijk aantal garageboxen aan te kopen die vervolgens her- of verplaatst dienen te worden. De huidige woningmarktomstandigheden maken dat deze aankoop erg duur is.

Daarnaast vinden in de gehele westflank van de stad meer ontwikkelingen plaats. Ook het gebied tussen de Ring West en het Reitdiep, de zogenaamde Reitdiepzone Noord, wordt (her)ontwikkeld. Doorrekening van verkeersmodellen laat zien dat met het verwijderen van de aansluiting Hoogeweg een probleem ontstaat voor de bereikbaarheid van Reitdiepzone Noord. Op dit moment is de enige ontsluiting van de Reitdiepzone Noord via de aansluiting Hoogeweg-Westelijke Ringweg. Met het verdwijnen van deze aansluiting moet al het verkeer dat naar Reitdiepzone Noord wil via de ovonde bij Reitdiephaven. Er ontstaat dus een nieuw probleem op het moment dat de Hoogeweg wordt verwijderd.

Figuur 1

Om voorgenoemde twee redenen handhaven we voorlopig de aansluiting van de Hoogeweg op de Westelijke Ringweg en vervalt voorlopig de noodzaak om maatregelen te treffen bij de ovonde Reitdiephaven. Het geeft ons tevens de kans om de ontsluiting van Reitdiephaven en de Reitdiepzone Noord in een breder en integraler perspectief mee te nemen in de verkenning van het project Ring West Verbindt als onderdeel van de gebiedsopgave in de westflank.

Figuur 2

Door de bredere opgave aan de westkant van Groningen zien wij nu onvoldoende noodzaak voor een alternatieve ontsluiting van de wijk Reitdiephaven en betrekken wij de verdere planvorming bij het uitwerken van het eindbeeld van Ring West Verbindt. Onder andere het verwijderen van de aansluiting Hoogeweg op de Ring West schept de noodzaak voor een alternatieve ontsluiting van de wijk Reitdiephaven. Deze afkoppeling zal naar verwachting pas in het eindbeeld worden gerealiseerd. Het geeft ons de kans om samen een integrale oplossing uit te werken voor de ontsluiting van Reitdiephaven.

2. Verbeteren van de sociale veiligheid fietstunnels

Een aantal fietstunnels onder de Ring West worden ervaren als sociaal onveilig. Vooral de fietstunnel onder de Friesestraatweg ter hoogte van Kostverloren wordt ervaren als sociaal onveilig. Samen met de gemeente Groningen en de omgeving is gekeken naar een oplossing voor de korte termijn. Hier zijn een aantal maatregelen uit naar voren gekomen, zoals het verleggen van het fietspad en het snoeien van bosschages waardoor langere en meer zichtlijnen ontstaan. De sociale controle neemt daarmee toe. De provincie heeft een subsidiebijdrage gedaan aan het project, de gemeente Groningen is verantwoordelijk voor de uitvoering van de maatregelen. De uitvoering van de maatregelen is gepland voor het voorjaar van 2023.

3. Ervaring opdoen met innovatieve geluidswering langs de Westelijke Ringweg

Vanuit het project vindt een zogenaamde marktconsultatie plaats. Een aantal bedrijven met specifieke kennis over geluidsmaatregelen langs infrastructuur zijn benaderd en gevraagd welke mogelijkheden zij zien voor het opdoen van ervaringen met innovatieve geluidsmaatregelen langs de Westelijke Ringweg. De eerste resultaten hiervan zijn enigszins beperkt. De Ring West blijkt niet erg geschikt voor een pilot met innovatieve geluidsmaatregelen vanwege de ligging van de Ring tussen de bebouwing. Het is daarom volgens deskundigen lastig om resultaten van een pilot objectief te kunnen meten. We onderzoeken nog welke vervolgstappen op dit moment mogelijk zijn. Bij de realisatie van het eindbeeld dienen we sowieso te voldoen aan de dan geldende wet- en regelgeving met betrekking tot geluid.

Afsluitend

Ten aanzien van het bovenstaande zullen wij u op de hoogte houden van de voortgang via de P&C-cyclus. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Bijlage:

No:	Omschrijving	Documentnummer	Soort
1	Ring West Verbindt Sleutel voor immense woningbouwopgave Westflank Groningen	2023-016068	Rapport